

SESSION ORDINAIRE 2022-2023

6 JUILLET 2023

**ASSEMBLÉE RÉUNIE
DE LA COMMISSION
COMMUNAUTAIRE
COMMUNE**

PROJET D'ORDONNANCE

**modifiant la loi organique
des centres publics d'action sociale
du 8 juillet 1976 dans le cadre
de la réforme de la gouvernance locale**

RAPPORT

fait au nom de la commission
de la Santé et de l'Aide aux personnes

par M. Juan BENJUMEA MORENO (N)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : M. Ibrahim Dönmez, Mmes Véronique Jamoulle, Marie Lecocq, Magali Plovie, Farida Tahar, Viviane Teitelbaum, Nicole Nketo Bomele, MM. Juan Benjumea Moreno, Gilles Verstraeten.

Membres suppléantes : Mme Latifa Aït Baala, Els Rochette.

Autre membre : Mme Gladys Kazadi.

Voir :

Document de l'Assemblée réunie :

B-151/1 – 2022/2023 : Projet d'ordonnance.

GEWONE ZITTING 2022-2023

6 JULI 2023

**VERENIGDE VERGADERING
VAN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSOMMISSIE**

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**tot wijziging van de organieke wet van 8 juli
1976 betreffende de openbare centra voor
maatschappelijk welzijn in het kader van de
hervorming van het lokaal bestuur**

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor de Gezondheid en Bijstand aan personen

door de heer Juan BENJUMEA MORENO (N)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden: de heer Ibrahim Dönmez, mevr. Véronique Jamoulle, mevr. Marie Lecocq, mevr. Magali Plovie, mevr. Farida Tahar, mevr. Viviane Teitelbaum, mevr. Nicole Nketo Bomele, de heren Juan Benjumea Moreno, Gilles Verstraeten.

Plaatsvervangers: mevr. Latifa Aït Baala, mevr. Els Rochette.

Ander lid: de heer Jan Busselen.

Zie:

Stuk van de Verenigde Vergadering:

B-151/1 – 2022/2023: Ontwerp van ordonnantie.

I. Exposé introductif de M. Alain Maron, membre du Collège réuni

Le membre du Collège réuni a tenu devant les commissaires l'exposé suivant :

« I. Contexte

La déclaration de politique générale commune au gouvernement de la région de Bruxelles-Capitale et du Collège réuni de la Commission communautaire commune pour la législature 2019-2024 prévoyait, dans la partie intitulée « Une région qui appuie son action sur les pouvoirs locaux », un point consacré à la réforme de la gouvernance locale.

Cette partie développait quatre axes pour la gouvernance locale, dont deux concernaient plus particulièrement les CPAS.

L'axe 1 indiquait ainsi que devait intervenir un décumul intégral des fonctions entre un mandat de président de CPAS et un mandat de parlementaire. L'axe 3 tendait lui à la valorisation du statut de président de CPAS et l'axe 4 visait une revalorisation du statut de conseiller de l'action sociale afin de lui permettre de bénéficier d'une protection au travail spécifique pour l'exercice de son mandat.

Ce sont bien ces trois axes spécifiques que le présent texte entend mettre en œuvre.

En ce qui concerne les mandataires communaux, le décumul a été opéré par ordonnance du 6 juillet 2022.

Je vous présente aujourd'hui le volet relatif aux CPAS, qui modifie donc la loi organique des CPAS et qui entend faire le parallélisme avec le régime des communes.

II. Contenu du texte

Décumul

Ce texte met donc en œuvre le décumul intégral tel qu'indiqué dans l'axe 1.

Il vise donc le décumul intégral des fonctions entre un mandat exécutif local (président de CPAS) et un mandat de parlementaire, et ce, sans porter préjudice aux droits des élus concernés jusqu'au renouvellement des conseils de l'action sociale.

Ce principe est donc introduit dans la loi de 1976 organique des CPAS et plus particulièrement à l'art. 25.

Le texte comporte une mesure transitoire quant à l'entrée en vigueur qui permettra aux présidents des conseils de l'ac-

I. Inleidende uiteenzetting van de heer Alain Maron, lid van het Verenigd College

Het lid van het Verenigd College heeft voor de commissieleden de volgende uiteenzetting gehouden:

“ I. Context

In de Gemeenschappelijke Algemene Beleidsverklaring van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie voor de regeerperiode 2019-2024 is in het hoofdstuk ‘Een gewest dat handelt met de steun van de plaatselijke besturen’ een punt gewijd aan de hervorming van het plaatselijke bestuur.

In dat hoofdstuk zijn vier krachtlijnen voor het plaatselijke bestuur uitgewerkt, waarvan er twee specifiek betrekking hebben op de OCMW's.

In de eerste krachtlijn is vermeld dat er een volledige decumul tussen een mandaat van OCMW-voorzitter en een parlementair mandaat moet zijn. De derde krachtlijn heeft betrekking op het opwaarderen van het statuut van OCMW-voorzitter en de vierde krachtlijn strekt ertoe het statuut van raadslid voor maatschappelijk welzijn op te waarderen, zodat het raadslid specifieke bescherming op het werk geniet bij de uitoefening van zijn mandaat.

De voorliggende tekst is bedoeld om die drie specifieke krachtlijnen te implementeren.

Voor de gemeentelijke mandatarissen werd de decumul doorgevoerd bij ordonnantie van 6 juli 2022.

Ik stel u vandaag het deel voor dat betrekking heeft op de OCMW's, waarbij de organieke wet betreffende de OCMW's dus wordt gewijzigd en wordt getracht een parallelisme met de regeling voor de gemeenten tot stand te brengen.

II. Inhoud van de tekst

Decumul

Bij deze tekst wordt dus de volledige decumul ingevoerd zoals aangegeven in de eerste krachtlijn.

Het gaat dus om de volledige decumul tussen een plaatselijk uitvoerend mandaat (OCMW-voorzitter) en een parlementair mandaat, echter zonder afbreuk te doen aan de rechten van de betrokken verkozenen tot aan de vernieuwing van de OCMW-radens.

Dat beginsel wordt dus opgenomen in de organieke wet van 1976 betreffende de OCMW's, meer bepaald in artikel 25.

De tekst bevat een overgangsmaatregel voor de inwirkingsreding, waardoor de voorzitters van de OCMW-radens

tion sociale qui sont actuellement membres du Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, de la Chambre des représentants, du Sénat, du Parlement flamand ou du Parlement européen de continuer à exercer les deux mandats jusqu'au renouvellement des conseils de l'action sociale qui suivra les élections communales d'octobre 2024.

Par contre, les présidents qui, au moment de l'entrée en vigueur de l'ordonnance en projet, ne cumulent pas leur mandat avec un mandat parlementaire ne pourront plus le faire à partir de cette date.

Revalorisation du statut

En ce qui concerne le président du CPAS

La revalorisation du salaire ne doit pas être prévue par la loi organique mais une indemnité de sortie est introduite.

- Revalorisation du salaire

Le traitement du président est régi par l'article 38 de la loi organique des CPAS. Étant donné qu'en cette matière, la loi organique renvoie à la Nouvelle loi communale (traitement des échevins), il n'est pas nécessaire de modifier cet article. La revalorisation du traitement des échevins entraîne la revalorisation du traitement du président du CPAS.

- Indemnité de sortie

Parallèlement à ce qui est prévu dans l'ordonnance du 6 juillet 2022 pour les bourgmestres et échevins, il est proposé d'instituer une indemnité de sortie pour le président du CPAS dans les trois situations suivantes :

- 1° le mandat prend fin suite au renouvellement intégral du conseil de l'action sociale et le mandataire n'exerce plus de nouveau mandat exécutif (président de CPAS, bourgmestre ou échevin);
- 2° le mandat exécutif prend fin conformément à la date de fin de mandat mentionnée sur l'acte de présentation et le mandataire n'exerce plus de nouveau mandat exécutif ;
- 3° en cas de démission pour raisons médicales. L'incapacité de travail de longue durée doit, dans ce cas, être prouvée sur la base d'un certificat médical.

Ces situations ne donnent droit à une indemnité de sortie que si le mandataire n'assume plus un nouveau mandat exécutif après son mandat et s'il ne perçoit aucun autre revenu professionnel au moins équivalent à l'indemnité de sortie. Ces conditions doivent être vérifiées mensuellement.

Si le mandataire perçoit un revenu professionnel inférieur au montant de l'indemnité de sortie, il peut demander à recevoir la différence entre les deux montants. Un revenu de remplacement (allocation de chômage, allocation de maladie ou d'invalidité, ou pension) est également considéré comme un revenu professionnel.

die momenteel lid zijn van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat, het Vlaams Parlement of het Europees Parlement, hun beide mandaten mogen blijven uitoefenen tot aan de vernieuwing van de OCMW-rad(en) na de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2024.

De voorzitters die op het moment van de inwerkingtreding van de ontworpen ordonnantie hun mandaat niet cumuleren met een parlementair mandaat, zullen dat vanaf die datum niet meer kunnen doen.

Opwaardering van het statuut

OCMW-voorzitter

In de organieke wet moet niet in een salarisverhoging worden voorzien maar wordt wel een uitredingsvergoeding ingevoerd.

- Salarisverhoging

De wedde van de voorzitter wordt geregeld in artikel 38 van de organieke wet betreffende de OCMW's. Aangezien in de organieke wet ter zake wordt verwezen naar de Nieuwe Gemeentewet (wedde van de schepenen), is het niet nodig om dat artikel te wijzigen. De weddeverhoging voor de schepenen leidt tot een weddeverhoging voor de OCMW-voorzitter.

- Uitredingsvergoeding

Parallel met wat in de ordonnantie van 6 juli 2022 is voorzien voor de burgemeesters en schepenen, wordt voorgesteld een uitredingsvergoeding voor de OCMW-voorzitter in te voeren in de volgende drie situaties:

- 1° als het mandaat eindigt bij de volledige vernieuwing van de OCMW-raad en de mandataris geen nieuw uitvoerend mandaat (OCMW-voorzitter, burgemeester of schepen) meer opneemt;
- 2° als het uitvoerend mandaat eindigt overeenkomstig de einddatum van het mandaat vermeld op de voordrachtakte en de mandataris geen nieuw uitvoerend mandaat meer opneemt;
- 3° bij ontslag om medische redenen. De langdurige arbeidsongeschiktheid moet in dat geval worden aangehoord met een medisch getuigschrift.

Die situaties geven alleen recht op een uitredingsvergoeding als de mandataris geen nieuw uitvoerend mandaat meer opneemt na zijn huidige mandaat en hij geen ander beroepsinkomen geniet dat op zijn minst gelijk is aan de uitredingsvergoeding. Die voorwaarden moeten maandelijks worden gecontroleerd.

Als de mandataris een beroepsinkomen geniet dat lager is dan de uitredingsvergoeding, kan hij vragen om het verschil tussen beide bedragen te ontvangen. Ook een vervangingsinkomen (werkloosheidsuitkering, ziekte- of invaliditeitsuitkering, of pensioen) geldt als een beroepsinkomen.

Le montant total de l'indemnité de sortie est déterminé sur la base du dernier salaire annuel perçu au cours du dernier mandat exercé, à l'exclusion du pécule de vacances et de la prime de fin d'année.

Ensuite, on détermine le nombre de mois d'indemnité de sortie auquel le mandataire sortant a droit. Ce nombre dépend du nombre d'années au cours desquelles le mandataire a exercé un mandat exécutif. Toutefois un maximum de 12 ans peut être pris en compte et donc un maximum de 12 mois d'indemnité de sortie peut être accordé.

Par exemple, si mandataire a exercé son mandat exécutif pendant 8 ans, il peut réclamer $8/12^{\text{e}}$ du dernier salaire annuel total reçu. La période de huit mois pendant laquelle il peut recevoir chaque mois $1/8^{\text{e}}$ du montant total fixe de l'indemnité de sortie commence à courir à compter de la fin de son mandat exécutif.

En ce qui concerne le conseiller de l'action sociale

Le montant des jetons de présence ne doit pas être prévu en tant que tel par la loi organique. En effet, en exécution de l'article 9 de l'arrêté royal du 15 décembre 1977 relatif au traitement des présidents et aux jetons de présence des membres des conseils de l'aide sociale, le jeton de présence octroyé doit être le même que celui octroyé aux conseillers communaux. Il en découle que l'article 38 de la loi organique des CPAS ne doit pas être modifié pour que les conseillers de l'action sociale soient traités sur un pied d'égalité avec les conseillers communaux sur ce point.

Par contre, une modification opérée est la possibilité pour un conseiller de l'action sociale de demander par écrit au conseil de l'action sociale une réduction des jetons de présence qui lui sont accordés lorsque l'attribution de ceux-ci a pour effet de réduire ou de supprimer d'autres rémunérations, allocations ou indemnités légales ou réglementaires.

Cet élément permet de s'aligner sur le régime wallon.

Par ailleurs, le texte introduit un droit à être entendu (article 21 de la loi organique des CPAS).

Le conseiller de l'action sociale qui perd une des conditions d'éligibilité ou se trouve dans une situation d'incompatibilité après avoir prêté serment se voit accordé le droit d'être entendu lors d'une audience du Conseil de l'action sociale, avant de décider d'en informer le collège juridictionnel.

Le Conseil de l'action sociale peut en effet avoir considéré à tort que le conseiller ne remplissait plus l'une des conditions d'éligibilité ou se trouvait dans une situation d'incompatibilité. Cette modification place le conseiller communal et le conseiller de l'action sociale sur un pied d'égalité en ce qui concerne leur droit d'être entendus.

Het totale bedrag van de uittredingsvergoeding wordt vastgesteld op basis van de laatst ontvangen jaarwedde tijdens het laatst uitgeoefende mandaat, exclusief vakantiegeld en eindejaarstoelage.

Vervolgens wordt vastgesteld op hoeveel maanden uittredingsvergoeding de uittredende mandataris recht heeft. Dat aantal is afhankelijk van het aantal jaren dat de mandataris een uitvoerend mandaat heeft uitgeoefend. Daarvan kan echter maximaal twaalf jaar in aanmerking worden genomen en dus kan er maximaal twaalf maanden uittredingsvergoeding worden toegekend.

Als een mandataris bijvoorbeeld gedurende acht jaar een uitvoerend mandaat heeft uitgeoefend, kan hij aanspraak maken op $8/12^{\text{e}}$ van de laatst ontvangen totale jaarwedde. De periode van acht maanden waarin hij elke maand $1/8^{\text{e}}$ van het vaste totale bedrag van de uittredingsvergoeding kan ontvangen, begint te lopen vanaf het einde van zijn uitvoerend mandaat.

OCMW-raadslid

Het bedrag van het presentiegeld moet niet als zodanig in de organieke wet worden vermeld. Overeenkomstig artikel 9 van het koninklijk besluit van 15 december 1977 betreffende de bezoldiging van de voorzitters en de presentiegelden van de leden van de OCMW-rad(en), moet het presentiegeld dat wordt toegekend hetzelfde zijn als dat van de gemeenteraadsleden. Daaruit volgt dat artikel 38 van de organieke wet betreffende de OCMW's niet moet worden gewijzigd zodat de OCMW-raadsleden en de gemeenteraadsleden op dit punt op gelijke voet worden behandeld.

Een wijziging die wel wordt doorgevoerd is de mogelijkheid voor een OCMW-raadslid om de raad voor maatschappelijk welzijn schriftelijk te vragen om de presentiegelden die hem of haar worden toegekend te verminderen, als de toekenning van die presentiegelden ertoe leidt dat andere wettelijke of reglementaire wedden, uitkeringen of bijslagen verminderen of komen te vervallen.

Daardoor wordt aansluiting gevonden bij het Waalse systeem.

Voorts wordt met de tekst een recht om gehoord te worden ingevoerd (artikel 21 van de organieke wet betreffende de OCMW's).

Een OCMW-raadslid dat niet langer voldoet aan een van de voorwaarden van verkiesbaarheid of zich in een situatie van onverenigbaarheid bevindt nadat het de eed heeft afgelegd, heeft het recht om gehoord te worden tijdens een hoorzitting van de OCMW-raad, alvorens te beslissen om het rechtscollege in kennis te stellen.

De OCMW-raad kan immers verkeerdelijk hebben gedacht dat het raadslid niet meer aan een van de verkiesbaarheidsvooraarden voldeed of in een situatie van onverenigbaarheid was terechtgekomen. Door die wijziging worden het gemeenteraadslid en het raadslid voor maatschappelijk welzijn op voet van gelijkheid geplaatst wat hun recht om gehoord te worden betreft.

Entrée en vigueur

L'ordonnance entrera en vigueur lors du prochain renouvellement complet des conseils de l'action sociale, c'est-à-dire après les élections communales d'octobre 2024.

Par ailleurs, une disposition transitoire est insérée.

Cette disposition permet aux présidents de CPAS qui cumulent déjà un mandat parlementaire à la date d'entrée en vigueur du présent projet de continuer à le faire jusqu'au renouvellement des conseils de l'action sociale en 2024.

Par contre, les présidents de CPAS qui ne cumulent pas leur mandat avec un mandat parlementaire au moment de l'entrée en vigueur de l'ordonnance en projet ne pourront plus le faire à partir de cette date.

Je terminerai cet exposé en indiquant que toutes les remarques du Conseil d'État ont été suivies. ».

II. Discussion générale

Mme Viviane Teitelbaum déclare que le projet à l'examen répond en partie aux attentes légitimes de la population en matière de bonne gouvernance. Toutefois, son groupe politique n'est pas favorable au décumul intégral tel que l'introduit l'article 3 du projet : en effet, les communes bruxelloises ont chacune leurs spécificités, présentent de grandes disparités démographiques et ne font pas toutes face aux mêmes enjeux sociosanitaires. En outre, il est de l'intérêt des citoyens de pouvoir bénéficier de l'expertise de parlementaires investis au niveau local. Une exception pourrait donc être prévue pour les président de CPAS des communes comptant moins de 50.000 habitants (c'est-à-dire le seuil au-delà duquel l'exercice d'une fonction exécutive locale est incompatible avec le mandat de député européen (article 42, alinéa 2, de la loi du 23 mars 1989 relative à l'élection du Parlement européen)). En revanche, la formation politique de la députée approuve les mesures de revalorisation du statut des mandataires locaux, en particulier l'introduction d'une indemnité de sortie pour les présidents de CPAS. Quelle sera l'incidence budgétaire de cette disposition ? Compte tenu de son appréciation contrastée des deux volets du projet à l'examen, le groupe de la députée votera contre le texte mais la députée, quant à elle, s'abstiendra.

M. Gilles Verstraeten juge trompeur l'intitulé du projet : le texte n'introduit aucune réforme de la gouvernance locale, en ce qu'il laisse subsister 19 CPAS distincts entre eux et distincts des communes. L'article 26bis, § 5, de la loi organique prévoit « *qu'il soit établi annuellement un rapport relatif aux économies d'échelle et aux suppressions des doubles emplois ou chevauchements d'activités du centre public d'action sociale et de la commune* ». Il ressort de ces rapports que, dans

Inwerkingtreding

De ordonnantie zal in werking treden bij de eerstvolgende volledige vernieuwing van de OCMW-radens, dat wil zeggen na de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2024.

Er is ook een overgangsbepaling opgenomen.

Door die bepaling mogen de OCMW-voorzitters die op de datum van inwerkingtreding van het voorliggende ontwerp hun mandaat al met een parlementair mandaat cumuleren, dat blijven doen tot aan de vernieuwing van de raden voor maatschappelijk welzijn in 2024.

De OCMW-voorzitters die op het moment van de inwerkingtreding van de ontworpen ordonnantie hun mandaat niet cumuleren met een parlementair mandaat, zullen dat vanaf die datum niet meer kunnen doen.

Ik sluit deze toelichting af met de mededeling dat alle opmerkingen van de Raad van State werden gevolgd.”.

II. Algemene besprekking

Mevrouw Viviane Teitelbaum verklaart dat het voorliggende ontwerp deels tegemoetkomt aan de legitieme verwachtingen van de bevolking inzake goed bestuur. Haar fractie staat echter niet positief tegenover de volledige decumul zoals die in artikel 3 van het ontwerp wordt ingevoerd. Elke Brusselse gemeente heeft immers eigen kenmerken, er bestaan grote demografische verschillen tussen de gemeenten onderling en de uitdagingen op sociaal vlak en inzake gezondheid zijn niet overal dezelfde. Bovendien komt het de inwoners ten goede als ze kunnen rekenen op de expertise van parlementsleden die ook op gemeentelijk niveau actief zijn. Er zou dan ook een uitzondering kunnen worden opgenomen voor de voorzitters van de OCMW's in gemeenten met minder dan 50.000 inwoners (met andere woorden, de drempel waarboven een gemeentelijk uitvoerend ambt onverenigbaar is met het mandaat van Europees volksvertegenwoordiger (artikel 42, alinea 2, van de wet van 23 maart 1989 betreffende de verkiezing van het Europees Parlement)). De fractie van de volksvertegenwoordiger keurt daarentegen wel de maatregelen goed voor een herwaardering van het statuut van de lokale mandatarissen, en in het bijzonder de invoering van een uitstapvergoeding voor de voorzitters van de OCMW's. Wat zullen de budgettaire gevolgen van die bepaling zijn? Gezien haar contrasterende beoordeling van de twee onderdelen van het voorliggende ontwerp, zal de fractie van de volksvertegenwoordiger de tekst niet goedkeuren. Zijzelf zal zich bij de stemming echter onthouden.

De heer Gilles Verstraeten vindt de titel van het ontwerp bedrieglijk: de tekst zal geen enkele hervorming van het lokale bestuur teweegbrengen, aangezien de 19 afzonderlijke OCMW's blijven bestaan, los van elkaar en los van de gemeenten. In artikel 26bis, § 5, van de organieke wet is opgenomen dat “*elk jaar een verslag wordt opgesteld met betrekking tot de schaalvoordelen en het ophaffen van overlappingen of het dooreenlopen van activiteiten van het openbaar*

la plupart des communes, peu d'efforts sont accomplis pour rencontrer ces objectifs de synergie et d'économies d'échelle. Or, les citoyens méritent une harmonisation, une simplification, une plus grande clarté et une meilleure efficience des pouvoirs locaux. À cette fin, le député a codéposé une proposition d'ordonnance visant à fusionner les CPAS et les administrations communales, tant au niveau législatif qu'exécutif (document n°[A-531/1 et B-76/1 – 2020/2021](#)). L'idéal serait que la solidarité soit partagée entre tous les Bruxellois et que tous aient accès aux mêmes aides, mais cela ne paraît pas atteignable. La proposition d'ordonnance précitée permettrait au moins une simplification, une diminution de nombres de mandataires et, partant, une diminution limitée, mais sensible, des dépenses publiques, qui serait bienvenue pour les communes plongées dans la spirale du déficit. S'agissant du décumul, légitérer n'est pas opportun : l'autorégulation est préférable, que ce soit par le biais des statuts des partis ou par décision personnelle des élus, et, le cas échéant, il appartient aux électeurs de faire le choix de voter ou non pour une personne candidate à plusieurs mandats. Les nombreux exemples d'élus ayant opté pour le cumul ou pour le décumul permettent d'affirmer que les deux options sont d'une égale légitimité. Les tensions entre les niveaux communal et régional ne sont pas dues au cumul mais à la faible superficie de la Région bruxelloise et au tuiage des compétences. De surcroît, toutes les catégories devraient pouvoir être représentées au sein du parlement régional ; or, voilà qu'on veut en exclure les présidents de CPAS, malgré l'expérience de terrain pertinente dont ils pourraient faire profiter cette assemblée. L'orateur critique également l'immixtion dans le fonctionnement d'autres assemblées que représente la différence de traitement introduite par le projet entre les 6 députés Bruxellois siégeant au parlement flamand et leurs 118 homologues de la Région flamande. Enfin, l'intervenant fait observer qu'à l'heure actuelle, les jetons de présence perçus par certains conseillers de l'action sociale sont nettement plus avantageux que ceux versés aux conseillers communaux ; or, ils seront alignés à partir d'octobre 2024 et l'attractivité de ces mandats en sera donc réduite. À la lumière de ce qui précède, faute de percevoir l'intérêt de cette prétendue « réforme », le député se prononcera contre le texte à l'examen.

centrum voor maatschappelijk welzijn en van de gemeente”. Uit die verslagen blijkt dat de meeste gemeenten weinig inspanningen leveren om die doelstellingen inzake synergie en schaalvoordelen te halen. De burgers verdienen echter een harmonisering, een vereenvoudiging, meer duidelijkheid en meer doeltreffendheid bij de plaatselijke besturen. Daarom heeft de volksvertegenwoordiger mee een voorstel van ordonnantie ingediend met als doel een fusie van de OCMW's en de gemeentediensten, zowel op wetgevend als op uitvoerend niveau (stuk nrs. [A-531/1 en B-76/1 – 2020/2021](#)). In een ideale situatie bestaat er solidariteit tussen alle Brusselaars en hebben ze allemaal toegang tot dezelfde steun, maar dat lijkt niet haalbaar. Het eerder genoemde voorstel van ordonnantie zou op zijn minst een vereenvoudiging mogelijk maken, naast een vermindering van het aantal mandatarissen en bijgevolg ook een beperkte maar voelbare daling van de overheidsuitgaven, wat welkom zou zijn voor de gemeenten die in een spiraal van toenemende tekorten zitten. De decumul wettelijk verplicht maken is niet wenselijk. Zelfregulering krijgt de voorkeur, of dat nu via de partijstatuten of op basis van een persoonlijke beslissing van de verkozenen is. Desgevallend komt het de kiezers toe om al dan niet te stemmen voor een persoon die zich voor meerdere mandaten kandidaat stelt. De ettelijke voorbeelden van verkozenen die voor cumul of décumul kozen bevestigen dat beide opties even legitiem zijn. De spanningen tussen het gemeenteniveau en het gewestniveau hebben niet met de cumul te maken, maar met de kleine oppervlakte van het Brussels Gewest en de gedeeltelijke overlapping van bevoegdheden. Bovendien zouden alle categorieën in het gewestparlement vertegenwoordigd moeten kunnen worden, terwijl het hier de bedoeling is om de voorzitters van de OCMW's uit te sluiten, ondanks hun relevante terreinkennis waar het parlement zijn voordeel mee zou kunnen doen. De spreker bekritiseert eveneens de inmenging in de werking van andere assemblees die schuilgaat achter het verschil in behandeling dat via het ontwerp wordt ingevoerd tussen de 6 Brusselse volksvertegenwoordigers die in het Vlaams Parlement zitting hebben en hun 118 tegenhangers van het Vlaams Gewest. Ten slotte merkt hij op dat momenteel de zitpenningen die bepaalde leden OCMW-raadsleden ontvangen heel wat hoger liggen dan die voor de gemeenteraadsleden. Ze worden vanaf oktober 2024 op elkaar afgestemd, waardoor die mandaten minder aantrekkelijk zullen worden. Gezien het voorgaande en het feit dat de volksvertegenwoordiger het nut van de zogenaamde ‘hervorming’ niet ziet, zal hij de voorliggende tekst niet goedkeuren.

Mevrouw Véronique Jamoule benadrukt de perfecte afstemming tussen het ontwerp en het regeerakkoord. Haar fractie zal de voorliggende tekst goedkeuren, want hij zorgt voor meer transparantie en doeltreffendheid bij de gemeentebesturen. Haar fractie keurde eerder overigens in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement al de tekst betreffende de gemeenten goed (stuk nr. [A-485/1 – 2021/2022](#)).

Mme Véronique Jamoule souligne la parfaite adéquation entre le projet et l'accord de gouvernement ; son groupe soutiendra donc le présent texte, qui renforce la transparence et l'efficacité des pouvoirs locaux, comme il avait soutenu au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale celui visant les communes (document n°[A-485/1 – 2021/2022](#)).

M. Juan Benjumea Moreno confirme que le projet s'inscrit dans le même cadre que celui, relatif aux communes, qu'a cité la préopinante : la réforme de la gouvernance locale. L'orateur explique que l'interdiction du cumul n'a pas pour prémissse que certains élus seraient inaptes à exercer d'autres mandats ; elle vise seulement à prévenir les conflits d'intérêts et à maintenir distincts les niveaux régional et communal. Les per-

De heer Juan Benjumea Moreno bevestigt dat het ontwerp aansluit bij het kader van dat betreffende de gemeenten waar naar de vorige spreker verwees, namelijk de hervorming van de plaatselijke besturen. De spreker verklaart dat het verbod op de cumul niet uitgaat van de veronderstelling dat bepaalde volksvertegenwoordigers niet in staat zouden zijn om andere mandaten uit te oefenen. Het is er louter op gericht om belan-

sonnes avec une expérience de terrain locale restent les bienvenues au sein du Parlement bruxellois : il n'est pas problématique que de nombreux députés aient exercé ou exercent un mandat local et il n'est pas question d'empêcher les passages d'un niveau à l'autre ; il s'agit juste de distinguer clairement ces mandats.

Mme Farida Tahar estime que le projet, très attendu par son groupe, permettra de renforcer la transparence et l'efficience de la gouvernance locale, en accord avec l'accord de gouvernement. Ce texte contribue en effet à la concrétisation d'un engagement majeur pris en début de législature : le décumul des mandats locaux et de la députation. Ce décumul a pour objet de garantir que les mandataires locaux soient pleinement investis dans l'exercice de leurs missions ; son adoption est donc de nature à réconcilier les citoyens avec la politique. L'oratrice, qui se réjouit que l'ensemble des observations du Conseil d'État aient été intégrées au présent texte, renvoie pour le surplus à la discussion de l'ordonnance homologue relative aux communes, citée par Mme Véronique Jamoullie et M. Juan Benjumea Moreno. Pour ces raisons, son groupe votera en faveur du projet.

Mme Nicole Nketo Bomele annonce le plein soutien que son groupe, dont la bonne gouvernance constitue l'un des fers de lance, apportera au texte à l'examen.

Mme Els Rochette salue l'harmonisation du statut des mandataires des CPAS bruxellois avec celui de leurs collègues wallons et flamands. Son groupe est favorable et décumul des mandats et soutiendra donc volontiers le projet d'ordonnance.

M. Jan Busselen approuve certains aspects du texte (le décumul intégral et le droit d'être entendu) mais se pose des questions sur l'octroi d'une indemnité de sortie aux présidents de CPAS. Pourquoi instaurer en leur faveur un régime distinct de celui de la sécurité sociale et des allocations de chômage, applicable au reste de la population ? Pourquoi en faire arbitrairement dépendre le montant de la taille de la commune ? Pourquoi la limiter dans le temps : qu'adviert-il si l'intéressé n'a pas retrouvé de travail entre-temps ? Le député n'a pas le droit de voter en commission, mais il s'abstiendra en séance plénière.

*
* *

M. Alain Maron, membre du Collège réuni, précise qu'il ne dispose pas d'une estimation de l'incidence budgétaire de l'octroi d'une indemnité de sortie aux présidents de CPAS. En tout état de cause, la réforme de la gouvernance locale considérée dans son ensemble (communes et CPAS) est conçue comme budgétairement neutre.

genconflicten te voorkomen en het onderscheid tussen het gewestelijk en het gemeentelijk niveau te behouden. Personen met ervaring op gemeenteniveau blijven welkom in het Brussels Parlement. Het is niet problematisch dat heel wat volksvertegenwoordigers een gemeentelijk mandaat hebben bekleed of zullen bekleden en er is geen sprake van om de overstap van het ene niveau naar het andere te verhinderen. Het is er louter om te doen een duidelijk onderscheid tussen die mandaten te maken.

Mevrouw Farida Tahar is van mening dat het ontwerp, waar haar fractie op zat te wachten, meer transparantie en efficiëntie bij de plaatselijke besturen mogelijk zal maken, wat met het regeerakkoord overeenstemt. De tekst draagt immers bij aan de verwezenlijking van een belangrijke belofte die bij het begin van de regeerperiode is gedaan, namelijk de decumul van lokale en parlementaire mandaten. Die heeft tot doel te garanderen dat de lokale mandatarissen zich volledig aan de uitvoering van hun taken wijden. Als de tekst wordt goedgekeurd, zal hij er dan ook toe bijdragen dat de burgers meer begrip kunnen opbrengen voor het beleid. De spreekster verheugt zich erover dat alle opmerkingen van de Raad van State in de voorliggende tekst zijn verwerkt en verwijst voor het overige naar de besprekking van de gelijkaardige ordonnantie betreffende de gemeenten, die door mevrouw Véronique Jamoullie en de heer Juan Benjumea Moreno werd genoemd. Om die redenen zal haar fractie het ontwerp goedkeuren.

Mevrouw Nicole Nketo Bomele kondigt aan dat haar fractie volledig achter de voorliggende tekst staat. Goed bestuur is immers een van hun speerpunten.

Mevrouw Els Rochette juicht de harmonisering toe van het statuut van de mandatarissen van de Brusselse OCMW's met dat van hun Waalse en Vlaamse collega's. Haar fractie is voorstander van een decumul van de mandaten en keurt het ontwerp van ordonnantie dan ook graag goed.

De heer Jan Busselen keurt bepaalde aspecten van de tekst (de integrale decumul en het recht om gehoord te worden) goed, maar heeft vragen bij de toekenning van een uitstapvergoeding aan de OCMW-voorzitters. Waarom voor hen een stelsel invoeren dat afwijkt van de sociale zekerheid en de werkloosheidssuitkeringen die voor de rest van de bevolking gelden? Waarom het bedrag willekeurig laten afhangen van de omvang van de gemeente? Waarom ze beperken in de tijd? Wat gebeurt er wanneer de betrokkenen ondertussen geen werk vindt? De volksvertegenwoordiger heeft geen stemrecht in de commissie, maar tijdens de stemmingen in de plenaire vergadering zal hij zich onthouden.

*
* *

De heer Alain Maron, lid van het Verenigd College, stelt dat hij niet beschikt over een raming van de budgettaire gevolgen van de toekenning van een uitstapvergoeding aan de OCMW-voorzitters. In haar geheel wordt de hervorming van de lokale besturen (gemeenten en OCMW's) echter als budgetneutraal beschouwd.

III. Discussion des articles

Articles 1er à 6

Ces articles ne suscitent aucun commentaire.

Votes

L'article 1er est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

L'article 2 est adopté par 9 voix contre 1 et 1 abstention.

L'article 3 est adopté par 8 voix contre 2 et 1 abstention.

Les articles 4 et 5 sont adoptés par 9 voix contre 1 et 1 abstention.

L'article 6 est adopté par 8 voix contre 1 et 2 abstentions.

IV. Vote sur l'ensemble du projet d'ordonnance

L'ensemble du projet d'ordonnance est adopté par 8 voix contre 2 et 1 abstention .

– Confiance est faite au rapporteur pour la rédaction du rapport.

Le Rapporteur

Juan BENJUMEA MORENO

Le Président

Ibrahim DÖNMEZ

III. Artikelsgewijze bespreking

Artikelen 1 tot 6

Deze artikelen lokken geen enkele commentaar uit.

Stemmingen

Artikel 1 wordt aangenomen bij eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

Artikel 2 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Artikel 3 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

Artikelen 4 en 5 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 1, bij 1 onthouding.

Artikel 6 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1, bij 2 onthoudingen.

IV. Stemming over het geheel van het ontwerp van ordonnantie

Het ontwerp van ordonnantie wordt in zijn geheel aangenomen met 8 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

– Vertrouwen wordt geschenken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.

De Rapporteur

Juan BENJUMEA MORENO

De Voorzitter

Ibrahim DÖNMEZ